

Actieplan 'Mee(r) naar Buiten?!' viert eerste verjaardag met nieuw buitenspeelonderzoek

Brussel, 17 april 2024 – Vandaag is het opnieuw Buitenspeeldag: alle televisieschermen gaan op zwart, zodat kinderen en jongeren buiten kunnen gaan ravotten, vrienden ontmoeten, sporten of plezier maken. Het is meteen ook de eerste verjaardag van het actieplan Mee(r) naar Buiten?!, bedoeld om meer en betere speel- en ontmoetingsmogelijkheden te realiseren voor kinderen en jongeren. In het kader van dat actieplan lanceert Vlaams minister van Jeugd Benjamin Dalle een nieuw buitenspeelonderzoek, om de evolutie van het buitenspeelgedrag van kinderen en jongeren in kaart te brengen.

Het buitenspeelonderzoek van Kind & Samenleving wordt voor het eerst opnieuw gevoerd sinds 2019. Toen legde dat onderzoek een zorgwekkende trend bloot. Kinderen en jongeren bevinden zich steeds minder in openbare buitenruimtes. In vergelijking met het Grote Buitenspeelonderzoek van 2008 werd een daling van 37% gemeten. Johan Meire, inhoudelijk coördinator van Kind & Samenleving, benadrukt het belang van aandacht voor buitenspelen in de woonomgeving: "Een buurt waar weinig kinderen buiten spelen, is voor een kind niet aantrekkelijk om ook buiten te spelen, zodat er steeds minder buiten gespeeld wordt."

Het nieuwe onderzoek is ambitieuzer dan ooit tevoren, met observaties in maar liefst 20 verschillende wijken verspreid over Vlaanderen – meer dan dubbel zoveel als in 2019. Tijdens 200 observatierondes zullen duizenden kinderen worden geobserveerd in diverse buurten, variërend van stedelijke tot meer landelijke gebieden. De 20 wijken zijn gelegen in Oostende, Gistel, Waregem, Temse, Sint-Niklaas, Zwijndrecht, Antwerpen, Rumst, Vilvoorde, Leuven, Heusden-Zolder en Hasselt. Het bijzondere aan dit onderzoek is dat het gedaan wordt via observaties, en in de volledige buurt waar kinderen wonen. De observaties tonen het feitelijke speelgedrag van kinderen, in de volledige publieke ruimte van de wijken: straten, pleinen, parken, speelterreinen, sportveldjes...

Het onderzoek zal begin 2025 volledig gepubliceerd worden en belangrijke inzichten bieden in de evolutie van het buitenspelen en in de factoren die buitenspelen beïnvloeden. Deze gegevens zullen erg waardevol zijn voor organisaties en beleidsmakers om gericht beleid te ontwikkelen en buitenspelen te stimuleren.

“We hebben een goede wetenschappelijke basis nodig om een gericht buitenspeelbeleid te kunnen voeren. Daarom is dit onderzoek onmisbaar. Ik roep dan ook op om dit onderzoek om de vijf jaar te herhalen, wat in het verleden niet het geval was”, legt Vlaams minister van Jeugd Benjamin Dalle uit.

1 jaar actieplan

Het startschot van het grootschalige onderzoek markeert een belangrijke stap in het bevorderen van het buitenspeelgedrag van kinderen en jongeren in Vlaanderen, en maakt deel uit van het bredere actieplan “Mee(r) naar buiten?!”. “Uit de vorige onderzoeken is gebleken dat het aantal kinderen en jongeren dat buiten vertoeft, door de jaren heen sterk is gedaald. Die kwalijke evolutie keren we om met het actieplan. De doelstelling is duidelijk: elk kind en elke jongere zou minstens twee uur per dag buiten moeten vertoeven. Omdat ze het willen, kunnen én mogen”, verduidelijkt Dalle. “En dat buiten spelen mag niet beperkt blijven tot mooie initiatieven als de Buitenspeeldag: we willen dat kinderen en jongeren 365 dagen van het jaar gebruik maken van de publieke ruimte.”

Sinds de lancering in 2023 werden er, naast de lancering van het nieuwe onderzoek, al verschillende belangrijke acties ondernomen.

- De website <https://www.buitenspelen.be> is hét referentiepunt voor lokale besturen, organisaties, ouders, kinderen en jongeren die op zoek zijn naar informatie en inspiratie rond buitenspelen. Zo bevat de website de (sterk uitgebreide) speelidee-databank, met tal van ideeën en speelimpulsen voor kinderen en jongeren, ook voor thuis of bij slecht weer.
- Kind en Samenleving ontwikkelde een document met vuistregels over het concretiseren van een goed speelweefselbeleid op Vlaams en lokaal niveau: **8-80-800**.
 - Als 8-jarige kan ik mij autonoom verplaatsen in mijn buurt
 - Op 80 meter van mijn deur vind ik een stapsteen naar het (speel)weefsel
 - In mijn buurt vind ik een kwalitatieve speelplek van minstens 800 m²

Deze vuistregels zijn voor gemeentebesturen een handige manier om een goed speelruimtebeleid op een bondige manier in te schrijven in beleidsinstrumenten.

- **64 organisatoren**, veelal lokale besturen, bestelden **nieuw campagnemateriaal** om het buitenspelen te promoten.
- Op 7 en 8 mei wordt in Gent de ‘**Mee(r) naar buiten-inspiratiedag**’ georganiseerd, waar de focus ligt op kennisdeling rond het thema kinderen en jongeren in de publieke ruimte.
- De lancering van [Hangmakers](#), een pleidooi voor rondhangende jongeren. De Hangmakers wil actief de kaart trekken vóór tieners en jongeren die rondhangen. Bataljong en het Netwerk Jeugdvriendelijk doen dit samen, vanuit een geloof in de kracht van rondhangen in de publieke ruimte. In het kader van Hangmakers werd ook het ‘[serious game](#)’ ontwikkeld, een game

voor jongeren dat tegelijk ook een sensibiliseringstool en gespreksaanleiding is voor (jeugd)ambtenaren en beleidsmakers om op verschillende manieren naar de publieke ruimte te kijken, met een extra focus op tieners en jongeren die rondhangen in de publieke ruimte.

- Bataljong en Netwerk Jeugd vriendelijk wijdden een [podcast](#) en een **webinar** over publieke ruimte, tieners en jongeren en rondhangen, waar ongeveer 90 mensen aan deelnamen, aan het thema. Op 22 mei organiseert Bataljong drie bustours, bedoeld als 'praktijksafari' om lokale actoren te inspireren en motiveren werk te maken van een beleid gericht op kinderen en jongeren in de publieke ruimte.
- Op de **Europese conferentie over lokaal jeugdwerk**, eind februari in Brussel in kader van het Europees voorzitterschap Jeugd, bracht minister Dalle het actieplan onder de aandacht van jeugdwerkers van over heel Europa. Het actieplan werd hiervoor ook vertaald in het Engels.

Minister Dalle roept samen met de partners van de Buitenspeeldag en vijf Vlaamse kinderzenders op om op 17 april massaal buiten te spelen. Ter ondersteuning van deze oproep zullen de kinderzenders tussen 13 en 17 uur hun uitzendingen staken en de schermen op zwart zetten. Er staan 370 initiatieven gepland over heel Vlaanderen en Brussel, maar sommige activiteiten worden geannuleerd vanwege het slechte weer. Bekijk de website www.buitenspelen.be, het advies van het KMI en de communicatiekanalen van lokale organisatoren voor de laatste stand van zaken.

*Minister Dalle bezoekt deze namiddag dit buitenspeelmoment in Jette
14u00 – Jeugdparc Jette
Natuurrijk spel in het Jeugdparc met:*

- *Blotevoetenpad*
- *coiffure nature*
- *Land-Art*
- *Natuurgebak*
- *Camouflagespel*
- *Sporen zoeken*
- *Bouwen met bamboestokken*

Voor kinderen van 3 tot 12 jaar. Deelname gratis.